

Zemědělství je v problémech a dosavadní pomoc státu nestačí. Vedení Agrární komory ČR podpoří protestní akce 22. května

2.5.2024 - | Agrární komora ČR

Jen za loňský rok se české zemědělství podle oficiálních statistik propadlo v meziročním srovnání o 45 procent a situace pěstitelů plodin a chovatelů hospodářských zvířat i dalších oborů navazujících na prvovýrobu je stále horší.

„Nikdo nám nemusí říkat, že v ulicích se problémy zemědělců nevyřeší. Aktivně žádám ministra zemědělství Marka Výborného o jednání a snažím se mu zprostředkovat, s čím se na každodenní bázi potýkají pěstitelé plodin a chovatelé hospodářských zvířat. Bohužel ale zatím bez výsledků, které by byly pro zemědělce povzbudivé. Jsou zoufalí, jsou frustrovaní a přestávají věřit, že jejich situaci ještě může něco zlepšit. O dalších protestech, které by byly ještě masivnější než ty předešlé v únoru a březnu, se v terénu mluví už víc než měsíc. Po dosavadních zkušenostech po jednání se zástupci vlády se nejvyšší vedení Agrární komory ČR proto rozhodlo tyto akce podpořit s datem 22. května v Praze. Chystají se i další protesty v Bruselu na začátku června. Vyzývám politiky na národní i evropské úrovni, aby už konečně přestali zavírat oči před tím, co se v zemědělství děje,“ říká prezident Agrární komory České republiky Jan Doležal.

Jen za loňský rok se české zemědělství podle oficiálních statistik propadlo v meziročním srovnání o 45 procent a situace pěstitelů plodin a chovatelů hospodářských zvířat i dalších oborů navazujících na prvovýrobu je stále horší. Způsobuje ji kombinace řady faktorů, které vyústily ve vysoké produkční náklady, tomu neúměrně nízké výkupní ceny a ohrožení potravinové bezpečnosti Česka následkem útlumu domácí produkce zemědělských komodit. Proto zemědělské nevládní organizace, kam vedle Agrární komory ČR patří Zemědělský svaz ČR, Iniciativa zemědělských a potravinářských podniků, Českomoravský svaz zemědělských podnikatelů, Společnost mladých agrárníků ČR nebo Asociace soukromého zemědělství Olomouckého kraje, navrhly vládě pět opatření, která dosud nebyly naplněna. Následně byla rozvedena v usnesení 33. sněmu Agrární komory ČR, který se uskutečnil začátkem dubna v Brně.

Veřejné protesty mají silnou podporu i mimo členskou základnu uvedených organizací, což dokládá, že jde o hlubokou krizi napříč strukturou i jednotlivými odvětvími celého sektoru. Řešit poptávku zemědělců po pomoci dotazníkem, do kterých oborů a jejich segmentů chtějí investovat v Programu rozvoje venkova v čase, kdy podnikatelé šetří, kde se dá, berou si drahé provozní půjčky, a dokonce rozprodávají majetek i pozemky z důvodu, aby měli na vlastní činnost, považuje Agrární komora ČR jen za další populistickou zástěrku nečinnosti ministra zemědělství a snahu odvést pozornost od podstaty strukturálních problémů. Ministr zemědělství Výborný se k nim měl písemně vyjádřit do konce dubna, k čemuž nedošlo. Odezvu nemáme ani od premiéra Petra Fialy a vláda pětikoalice tak dala opětovně jasně najevo, že zemědělství a potravinářství stojí úplně mimo její zájem. Proto prezidium Agrární komory ČR podpoří konání dalších zemědělských protestů v Česku.

„Každé jednání je o nalezení kompromisu přijatelného pro všechny strany a Agrární komora ČR společně se zástupci dalších pěti zemědělských nevládních organizací řeší, co je možné a co ne. Dosud ale zemědělci ustupovali ze svých požadavků a nemají už kam couvat dál. Odbýt nás slovy, že dosavadní opatření státu na pomoc sektoru stačí, není řešení. Agrární komora ČR zastupuje zemědělce, kteří vyrábějí 80 procent surovin pro výrobu potravin, a mezi našimi členy jsou podniky

všech velikostí, odlišných právních forem i různého výrobního zaměření. A přidávají se k nám masivně i zemědělci, kteří nejsou členy žádné organizace. Proto si trůufám říct, že společně s uvedenými partnery mluvíme skutečně za téměř všechny zemědělce v Česku,“ dodává **prezident Agrární komory ČR Doležal**.

Agrární komora ČR žádala ministra zemědělství České republiky, aby do konce dubna:

1. informoval zemědělskou veřejnost o tom, jak hodlá řešit současnou akutní krizi sektoru, zejména výrazný propad cen zemědělských komodit;
2. podpořil na národní i unijní úrovni mobilizaci finančních prostředků s cílem zajistit dostatečné provozní financování zemědělských podnikatelů ve výši alespoň dvou miliard korun vyplacených do podzimu 2024;
3. pověřil Státní zemědělský intervenční fond maximálním urychlením výplaty podpor v rámci jednotné žádosti 2023, a to u prvního pilíře a ekoplátů do konce měsíce dubna, a připravil pro výplatu podpor z jednotné žádosti 2024 systém záloh s cílem podpořit efektivní provozní financování zemědělských podnikatelů;
4. zažádal o mimořádné jednání vlády o akutní krizové situaci v sektoru, případně tuto situaci za účasti nevládních organizací zastupujících zemědělce opět projednal s předsedou vlády a ministrem financí České republiky;
5. připravil memorandum o podpoře náročných sektorů dvěma miliardami korun v roce 2025, které bude dle opakovaných slibů podepsané předsedou vlády a ministrem financí České republiky, dále je nezbytné dokončit notifikaci podpor zaměstnanosti na venkově formou slevy na sociálním pojištění;
6. zažádal o mobilizaci prostředků na kompenzaci nízkých výkupních cen zejména u obilovin s využitím prostředků z krizové rezervy Společné zemědělské politiky Evropské unie a dalších zdrojů rozpočtu EU;
7. zajistil maximální možné národní kofinancování pro tyto prostředky ať už z prostředků státního rozpočtu, rezervy rezortu či s využitím prostředků druhého pilíře Společné zemědělské politiky Evropské unie;
8. přistoupil k výraznějšímu omezení bezcelních dovozů zemědělské produkce ze zemí nesplňujících unijní standardy na jednotný trh Evropské unie;
9. zažádal ve spolupráci s dalšími rezortními ministry zemědělství členských zemí o prodloužení Dočasného krizového rámce veřejné podpory v souvislosti s ruskou invazí na Ukrajině;
10. našel ve spolupráci s Ministerstvem financí způsob podání žádosti na uplatnění nároku na vrácení spotřební daně ze zelené nafty za první pololetí roku 2024 s výplatou v červenci letošního roku;
11. našel ve spolupráci s chovatelskými svazy model výplaty a alokace záloh dotačních titulů národních dotačních podpor pro chovatele hospodářských zvířat a zveřejnil termín výplaty,
12. našel ve spolupráci s PGRLF způsob spuštění podpory provozních úvěrů nebo snížení jistiny úvěrů a zveřejnil termín realizace;
13. pověřil Ústav zemědělské ekonomiky a informací vypracováním dopadové studie zpřísnění erozní ohroženosti území ČR od roku 2025.

Požadavky zemědělských nevládních organizací:

1. Splnění slibu vlády z 8. 6. 2022 na spuštění programu na podporu zaměstnanosti na venkově formou slevy na sociálním pojištění.
2. Splnění slibu vlády z 8. 6. 2022 na navrácení národních dotací na úroveň roku 2022 ve výši 5 miliard korun.
3. Snížení daně z nemovitých věcí na zemědělskou půdu na úroveň roku 2023 nebo nezdaňování evropských dotací, což pomůže snížit náklady v době propadajících se cen.
4. Aktivní řešení přebytku základních zemědělských komodit na evropském trhu, a to omezením

dovozů ze třetích zemích, podporou exportu z Evropské unie a větší spotřebou v rámci obnovitelných zdrojů energie.

5. Plné kofinancování, stejně jako v ostatních zemích Evropské unie, záchranného balíčku na rok 2024, který připravuje Evropská komise a jeho vyplacení co nejrychleji všem zemědělcům na hektar obilovin.

Agrární komora České republiky

Sdružuje většinu podnikatelů v zemědělství, lesnictví a potravinářství. Prosazuje a obhájí oprávněné zájmy svých členů už třicet let. Její členové produkují přes 80 procent veškerých komodit a obhospodařují 1,4 milionu hektarů zemědělské půdy. AK ČR má zhruba tři tisíce členů, což zahrnuje kolem osmi set soukromě hospodařících rolníků, a zbytek tvoří zemědělské organizace. V tomto počtu nejsou zahrnuti členové 32 profesních svazů, sdružení a unií, v nichž se příslušnost podnikatelů překrývá a které rovněž sdružuje AK ČR.

<http://www.akcr.cz/txt/zemedelstvi-je-v-problemech-a-dosavadni-pomoc-statu-vestaci-vedeni-agrarni-komory-cr-podpori-protestni-akce-22-kvetna>